

Handläggare
Ehlin Bengt

Datum
2015-05-28

Diarienummer
SCN-2015-0209

Socialnämnden

Avtalsuppföljning Brogården, Styrelsen Uppsala vård och omsorg

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att godkänna uppföljningen av avtalet med Styrelsen Uppsala vård och omsorg rörande akut- och utredningshemmet Brogården

Sammanfattning

Förvaltningen har genomfört en avtalsuppföljning av avtalet med Styrelsen Uppsala vård och omsorg rörande akut- och utredningshemmet Brogården. Förvaltningens bedömning är att Styrelsen Uppsala vård och omsorg följer avtalet.

Ärendet

Uppföljningen gäller internavtal för akut- och utredningshemmet Brogården. Utförare är Styrelsen Uppsala vård och omsorg. Aktuellt avtal gäller från 2015-01-01--2015-12-31 och tecknades i mars 2015. Det fanns tidigare ett avtal som gällde tiden 2012-01-01--2014-12-31. Det nya avtalet överensstämmer i allt väsentligt med det gamla och uppföljningen har gjorts mot bakgrund av det gamla avtalet.

Genomförande av uppföljningen

Förvaltningen har träffat ledningen för Brogården vid två tillfällen under maj månad och gått igenom avtalet. Vidare har förvaltningen inhämtat synpunkter från socialförvaltningen samt tagit del av rapporter från tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Verksamheten

Brogården erbjuder 18 institutionsplatser varav minst 5 akutplatser. De flesta placeringar är planerade utredningsplaceringar där Brogården i förväg hunnit få viss information om föräldrar och barn och där man har uppdrag från socialsekreterare. Vid akutplaceringar krävs kompetens för att ta emot föräldrar och barn i kris och få dem att känna trygghet på Brogården. Det finns tydliga rutiner för mottagandet som är kända av personalen.

Att ge barn och föräldrar skydd och trygghet är en viktig del i uppdraget. Brogården gör en riskanalys inför varje placering och bestämmer en skyddsnivå. Om det handlar om misstänkta övergrepp så kan till exempel en överenskommelse göras med föräldrarna om att sovrumsdörrar och liknande måste vara öppna för att säkerställa insyn. Å andra sidan måste man acceptera att föräldrar ger sina barn bristande omsorg och tillsyn för att kunna göra observationer och få underlag för sin utredning och bedömning. Det är viktigt att också beakta skyddet för de vuxna vid infekterade relationskonflikter.

Normal utredningstid är 8 veckor men den är flexibel och beror på uppdraget. Brogården arbetar med öppenhet inför familjerna. När den skrivna utredningen presenteras ska den inte innehålla några överraskningar för familjen. Planerade utredningssamtal sker under dagtid på vardagar men observationer för utredningen och samtal i vardagssituationer pågår kvällar och helger. Brogården strävar efter att så långt som möjligt normalisera barnens vistelse genom att se till att de får gå i sina vanliga skolor och förskolor.

Bemanning och kompetens

Verksamhetschef och ställföreträdande chef har erforderlig högskoleutbildning och erfarenhet. Det finns fyra utredningsteam med utredningsledare, utredare (2.0), utredningsassistenter (2.0) och psykolog. Nattetid arbetar två personer, varav en är vaken. Utredningsledaren är socialpedagog med vidareutbildning. Utredarna är socionomer eller har annan beteendevetarutbildning. Utredningsassistenter har utbildning som barnskötare, förskollärare, socionom och behandlingsassistent. Totalt består personalen av ca 30 personer. Det har länge varit en stabil personalgrupp men på senare tid har det varit en del personalförändringar där man bland annat anställt tre nya familjeutredare.

Brogården begär alltid utdrag ur belastningsregistret vid nyanställning. När det gäller fast anställd personal som anställdes innan lagen började gälla är det inget krav från IVO att registerkontroll ska göras. Det är heller ingen fråga som arbetsgivaren drivit och fackföreningarna motsätter sig att en sådan görs i efterhand.

Brogården lägger stor vikt vid kompetensutveckling. De flesta i personalen har vidareutbildning inom olika metoder som Marte Meo och barnorienterad terapi (BOF). De senaste åren har all personal fortbildat sig inom områdena våld i nära relationer, anknytning och etnicitet. All personal har regelbunden extern handledning.

Lokalerna

Brogården ligger i Jälla, en knapp mil från Uppsala. Lokalerna är moderna och rymliga.

Säkerhet och brandskydd

Alla familjer informeras om brandskydd vid inskrivning. Man har en tydlig rutin kring brandsäkerhet, personalens ansvar och hur familjer ska informeras. Varje dag räknar man hur många personer som finns i huset. Uppsala Brandservice gör månatliga kontroller av brandvarnare och en årlig kontroll av brandsläckare och utrymningsbelysning.

Journalföring

Utifrån föreskrifterna har varje familjemedlem en journal. Vid utredningsplaceringar skrivs observationer i daganteckningsform som sedan sammanfattas varje vecka och skrivs in i familjemedlemmarnas journal. Sammanfattningarna delges både familjen och socialtjänsten. Den skriftliga redogörelsen vid placeringens slut skrivs utifrån de frågeställningarna som finns i uppdraget (BBiC rubriker).

Bemötande och värdegrund

Brogården följer Vård och omsorgs etiska kod i sitt arbete och försöker i sitt arbete att alltid utgå från barnkonventionen och strävar efter att ha ett tydligt barnperspektiv. Vid sidan av det är det systemteoretiska synsättet och transparensen i arbetet med familjerna vägledande.

Brogården försöker göra föräldrarna delaktiga i utredningen på olika sätt. Ett sätt är att vara så tydliga som möjligt inför föräldrar och barn. I uppdragsmötet med handläggarna lyfter man fram frågor som man vet att föräldrarna ofta har inför placeringen, sådana som ibland är obehagliga och lite skrämmande. Brogården försöker också förbereda familjerna med studiebesök när så är möjligt. I själva utredningsarbetet är öppenheten viktig. Familjerna ska hela tiden veta vad personalen tycker och vad som kommer att hända. När föräldrarna får ta del av den skriftliga utredningen om familjen ska synpunkterna och slutsatserna inte komma som någon överraskning. En utmaning för Brogården är att göra föräldrar med kognitiva svårigheter och föräldrar där man måste jobba med tolk delaktiga.

Arbetet med våld

Hot och våld, någon slags våldsproblematik, finns i 70-80 procent av familjerna, uppger verksamhetschefen, även om våldet inte alltid är orsak till placeringen. Brogården har deltagit i projektet iRiSk (Utveckling av Insatser, Risk- och Skyddsbedömningar för våldsutsatta barn) för att utveckla sitt arbete. Biträdande enhetschefen har särskild kompetens på området och all personal utbildas om våld i nära relationer. I arbetet med familjerna ställer personalen alltid frågor om våld för att öppna upp för samtal. Brogården använder också riskbedömningsverktyg för att bedöma risker för våld och för att säkerställa tryggheten för en utsatt partner eller för barnen.

Beläggning och utnyttjande

Enligt avtalet är volymkravet minst 80 procents beläggning. Brogården ligger över det med 93 procents beläggning för 2014 (se tabell 1). Nästan 20 procent av platserna för 2014 utgörs av utslussplaceringar, familjer som väntar på annan insats eller boende. För 2013 var det nästan 30 procent. En snabbare utslussning skulle kunna öka Brogårdens kapacitet för akut- och utredningsplaceringar.

Tabell 1. Brogården, akut- och utredningshem 18 platser

	Möjliga vårddygn	Belagda vårddygn	Grad av utnyttjande	Placeringsorsak		
				Akut	Utredning	Utsluss
2013	6234	5973	96 %	714	3576	1683
2014	6234	5815	93 %	965	3749	1101

Samarbete med socialförvaltningen

Ett nära samarbete med ansvariga socialsekreterare är en viktig förutsättning för den process som påbörjas vid en placering på Brogården. Socialsekreterarna är alltid med vid det inledande uppdragsmötet samt vid samverkansmöten (familjen, Brogården och socialsekreteraren), 1 gång/vecka alternativt var fjortonde dag.

Brogården strävar också efter att ha ett utvärderingsmöte med socialsekreterarna efter avslutad placering. Det har dock ibland varit svårt att få till utifrån socialsekreterarnas pressade arbetssituation.

Brogårdens utvärdering

Brogården låter de familjer som ska skrivas ut göra en utvärdering av tiden och insatsen på Brogården. Förvaltningen har tagit del av utvärderingsrapporten för 2014.

Barnen tyckte att tiden på Brogården varit jobbig men personalen får högt betyg och samtalen har varit bra, ”man har fått veta saker”. Maten har varit sådär, tyckte barnen. Föräldrarna förefaller också ganska nöjda. En förälder tycker ”det har varit värt varenda sekund, vi har växt så mycket”. Man tycker sig ha fått bra bemötande och bra information och man har känt sig involverad. ”Behovet av att ta del av journaler blev litet då man kände sig uppdaterad kring Brogårdens synsätt, tankar och tolkningar.” Utifrån utvärderingarna identifierade Brogården två förbättringsområden: maten kan bli mer barnvänlig och föräldrarna behöver göras mer delaktiga i lördagsaktiviteterna.

Samtal med personal

Förvaltningen samtalade enskilt med två i personalen. Både har arbetat länge på Brogården. De beskriver Brogården som en speciell arbetsplats där alla är involverade i arbetet och präglade av en gemensam utvecklingsanda.

Personalen försöker tillgodose barns delaktighet i vistelsen på Brogården genom att förklara och sammanhangsmarkera. Varför är familjen på Brogården? Vad ska hända nu? Det är inte alltid så lätt och det varierar från familj till familj hur väl man lyckas.

Brogården har en bra modell för regelbundenhet i kontakt med socialsekreterarna, tycker personalrepresentanterna. ”I regel går vi i takt och samarbetar bra. Om vi anar att vi har olika uppfattningar så försöker vi mötas mer.”

På Brogården använder man ofta tolk men det har sina svårigheter när det gäller att tolka de känsliga samtal som förs i utredningarna. Ett sätt att hitta rätt tolk är att fråga föräldrarna om de har tips på en tolk, någon de trivs och litar på. Det är både bra och dåligt. Föräldrarna kan känna sig tryggare men ofta tenderar tolkarna att bli för involverade när de har personliga band till familjen. På frågan om grundbemanningen på Brogården är tillräcklig så anser personalrepresentanterna att den är fullt tillräcklig och säger att det finns flexibilitet och möjlighet att anställa fler när så behövs.

Synpunkter från socialförvaltningen

När det gäller platstillgång så bedömer handläggarna att det oftast går att ordna plats på Brogården, åtminstone när det gäller akutplaceringar. Vad gäller utredningsplaceringar är det ibland väntetider. Ibland måste handläggarna anlita andra institutioner på grund av platsbrist men man vill helst använda Brogården som har högre kvalitet jämfört med andra liknande institutioner.

Personalens bemötande och kompetens bedöms överlag vara god även om det finns några kritiska reflektioner, och handläggarna tycker att utredningarna är av god kvalitet. Vissa önskar särskilda psykologutredningar på föräldrarna men det kan Brogården inte tillgodose.

Tillsyn av Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

IVO har sedan föregående avtalsuppföljning gjort två tillsynsbesök, i april och oktober 2014. Vid tillsynsbesöket i april noterade IVO att Brogården inte dokumenterat den matchning som gjordes vid placeringsbeslutet. Vid tillsynsbesöket i oktober fokuserade IVO på barns delaktighet och konstaterade bland annat att Brogårdens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete omfattade frågan om barns delaktighet.

Sammanfattande reflektioner

- Brogården erbjuder den vård och den kvalitet som avtalet föreskriver
- Brogården tillgodoser i rimlig utsträckning socialnämndens behov av akut- och utredningsplatser
- Brogården behöver anpassa sin dokumentation till BBiC-manualen
- Brogårdens utredningskapacitet skulle kunna utnyttjas mer om färdigutredda familjer kunde omplaceras snabbare.
- En psykolog/psykiatriker som kan utreda de vuxnas psykiska hälsa vore ett värdefullt komplement i utredningarna på Brogården

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att Styrelsen Uppsala vård och omsorg följer avtalet för akut- och utredningshemmet Brogården.

Socialförvaltningen

Jan Holmlund
Direktör